

УДК 316:624

*Бобро Н.В., к.соц.н., доцентка кафедри**ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-8350-3695>**Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна***«ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА: МІСЦЕВІ ПОТРЕБИ – МІСЦЕВІ РІШЕННЯ»: ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ**

З огляду на нові безпекові виклики, які постали перед Україною з початку повномасштабного військового вторгнення російської федерації наприкінці минулого року Уряд прийняв розпорядження, яким оновив Національний план дій на виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року [1].

В оновленому плані розширено коло цільових груп та включені заходи для їх підтримки; розширені заходи із надання ефективної своєчасної допомоги постраждалим від сексуального насильства, пов'язаного з війною; включені конкретні заходи, покликані створити умови для забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у подоланні конфліктів, встановленні миру, процесах відновлення та протидії безпековим викликам. Саме ці зміни мають бути враховані при оновленні регіональних планів дій, аби заплановані заходи були ефективними та допомогли забезпечити протидію викликам, з якими зіткнулися українці та українки від початку війни росії проти України, необхідно вивчити інтереси та потреби різних цільових груп населення, зокрема жінок і дівчат, що допоможе краще представити їхні інтереси під час оновлення обласного плану дій, відповідних регіональних планів та/або стратегій регіонального і місцевого розвитку. Тому одним з основних напрямів роботи представниць та представників Коаліції «Харківщина 1325» [2] спільно з Департаментом соціального захисту населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації [3] стало створення робочих груп з оновлення Регіонального плану заходів з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Харківській області. Це є важливим кроком в умовах воєнного стану працювати задля належного реагування на безпекові виклики та підтримувати жінок і дівчат.

Для досягнення поставленої мети та реалізації основного завдання з січня до березень 2023 року проведено соціологічне дослідження «Жінки, мир, безпека: місцеві потреби – місцеві рішення». Методами дослідження було обрано – фокус групове інтерв'ю та анкетування. Цільові групи – внутрішньо переміщені особи (жінки віком 60 років та жінки з дітьми); жінки, які постраждали від насильства за ознакою статі; молоді жінки сектору безпеки і оборони України та жінки, які проживають в громадах деокупованих територій Харківської області (жінки з інвалідністю; жінки з дітьми; жінки похилого віку). Враховуючи вимоги публікації ми презентуємо основні результати фокус-групових інтерв'ю жінок з числа внутрішньо переміщених осіб.

Інтерв'ю проводилось по спеціально розробленому сценарію, який включав основні блоки питань: (1) виклики, з якими стикаються жінки в таких важливих сферах, як безпека, робота, житло, освіта, здоров'я; (2) основні

потреби та запити жінок і дівчат внутрішньо переміщених осіб на різні види послуг та допомог, які необхідні на даний час, з урахуванням викликів, пов'язаних з війною; (3) якість отриманих допомог, або відповідних послуг від державних установ чи органів місцевого самоврядування; (4) основні бар'єри з якими стикаються жінки з числа внутрішньо переміщених осіб на шляху отримання послуг; (5) інформаційно-просвітницькі заходи та форми комунікації.

За результатами проведеного фокус групового опитування більшість учасниць задоволені роботою державних установ. Було зазначено, що звертаючись за допомогою до державних інституцій вони отримали якісну інформаційну послугу, а також від держави отримали грошову допомогу, тимчасове житло, харчові продукти, одяг. Проте є учасниці, які незадоволені роботою державних установ та якістю отриманих послуг. Серед аудиторії дослідження часто лунала думка про несправедливий розподіл благодійної допомоги та ресурсів усіх типів.

Згідно з одностайною думкою учасниць інтерв'ю, на даний час в місцях проживання відсутні кімнати для проведення навчальних занять, не облаштовані дитячі кімнати для ігор/відпочинку/творчості, а також відсутні спеціалізовані кімнати для зустрічі з фахівцями/фахівчинями (психолог, логопед, соціальний працівник тощо). Учасниці відзначили, що фахівці/фахівчині працюють не на постійній основі, часто змінюються, що призводить до міжкомунікаційних труднощів.

Відповідаючи на питання щодо джерел з яких учасниці інтерв'ю дізнаються про отримання послуг або допомоги, більшість виокремила: Інтернет, офіційні веб-сайти, соціальні мережі, чати в месенджерах, інформаційні стенди регіональних органів соціального захисту населення. Разом із тим, зафіксовані учасниці, які не знають з яких джерел, можна отримати інформацію про послуги чи допомогу.

Серед усіх опитаних жінок, більшість зазначають, що треба створити механізм належного контролю з боку державних органів щодо умов утримання і виховання дітей з числа внутрішньо переміщених осіб.

Отже, враховуючи вище означено робочою групою були надані рекомендації до оновлення завдань Регіонального плану заходів з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року. Так, у частині завдання «Формування навичок у різних груп населення з виявлення безпекових викликів, запобігання таким викликам, реагування на них» включити наступні заходи: (1) Покращити канали комунікації під час інформування різних цільових груп з питань безпеки та захисту від надзвичайних ситуацій, зокрема, створення додаткових каналів комунікації під час вимкнення світла. (2) Виготовити та розповсюдити інформаційну продукцію екстреного реагування на безпекові виклики з урахуванням різних потреб жінок і дівчат. (3) Проводити серед різних цільових груп жінок інформаційно-просвітницькі заходи з питань адміністративної, медичної та соціально-психологічної допомоги. У частині завдання «Проведення консультацій та надання необхідної комплексної, гуманітарної, медичної, соціально-психологічної, правової допомоги особам, які постраждали від

конфлікту» необхідно включити наступні заходи: (1) Покращити інформаційні заходи, які спрямовані на надання різних видів послуг різним цільовим групам жінок з числа внутрішньо переміщених осіб з урахуванням сучасних умов. (2) Запровадити дієвий механізм налагодження комунікаційного каналу з органами місцевого самоврядування та різними цільовими групами жінок з числа внутрішньо переміщених осіб. (3) Розробити комплекс заходів, спрямованих на забезпечення контролю щодо рівного доступу до благодійної допомоги, ресурсів усіх типів та надання підтримки для жінок і чоловіків, дівчат і хлопців з числа внутрішньо переміщених осіб, а також справедливого розподілу цих ресурсів серед цих категорій осіб. (4) Облаштувати кімнати для проведення навчальних занять, дитячі кімнати та спеціалізовані кімнати для зустрічей з фахівцями/фахівчинями (психолог, логопед, соціальний працівник тощо). (5) Проводити один раз на рік оцінку надання соціальних послуг. (6) Розробити комплекс культурних заходів з метою підвищення рівня людського потенціалу та забезпечення належної соціальної інтеграції для дітей та підлітків з числа внутрішньо переміщених осіб.

Отже, зібрана інформація та надані рекомендації допоможуть краще представити інтереси та потреби жінок і дівчат з числа внутрішньо переміщених осіб під час оновлення Регіонального плану дій, та/або стратегій регіонального і місцевого розвитку, а також ця інформація може бути корисною для різних організацій, зокрема, представництв ООН в Україні.

Список літератури

1. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року. Затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року № 1150-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>.

2. Коаліція «Харківщина 1325». URL: <https://www.genderculturecentre.org/stvoreno-koaliciyu-kharkivshhina-1325/>.

3. Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної (військової) адміністрації. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/139>.

УДК 504:60

Глазунова О.О., к.е.н., старший викладач

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1949-0754>

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЕКОБРЕНДИНГУ З УРАХУВАННЯМ ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ

Важливе місце в процесі формування ефективної системи екологічного маркетингу належить брендингу. Створення та розвиток бренду – одне з найважливіших завдань маркетингу, яке стосується не лише поточних позицій